

به نام خدایی که پرورد ما به مهر پروردگارش

بخشی از سخنان سرکار خانم پاپی نژاد در خصوص تدریس، تسهیلگری و ارائه طرح درس

در حاشیه کارگاه ارائه طرح درس

تاریخ: ۱۶ دی ماه ۹۵

تهیه کننده: خانم فریبا بهلولی

۱- مواردی که در ارائه طرح درس حائز اهمیت است را در ۴ بند خلاصه می کنیم:

۱. ورود به کلاس: لحظه‌ی ورود به کلاس و رفتار شما برای دانش آموز نمره آور است.
۲. موضوع: موضوع باید جذاب و دارای عمومیت باشد و مرتبط با مخاطب سنی شما باشد؛ که بتوانیم با آنها همانندسازی کنیم.

۳. ارائه طرح درس: در ارائه ۸ نکته را باید لحاظ کرد:

۱،۳ نقطه شروع ارائه:

که مخاطب با شما ارتباط بگیرد و همانندسازی کند.

۲،۳ فن بیان:

یکی از ساده‌ترین راه‌ها برای تقویت بیان، مسلط شدن به طرح درس با تکرار و تمرین است؛ و همچنین الگو گرفتن از سخنران مورد علاقه‌تان می‌تواند کمک کند که ارائه خوبی داشته باشید.

۳،۳ تسلط بر موضوع:

برای اینکه سخنان مان شیوا باشد و دیگران به آن گوش کنند، باید از جنبه‌های مختلف بر موضوع اشراف داشته باشیم، تا اگر سوالی پیش آمد بتوانیم آن را مدیریت کنیم.

۴،۳ کیفیت نقشه راه تدریس:

مطالب باید پیوستگی داشته باشد و ترتیب و چینش آن خوب باشد. (مقادیر زیادی محتوای مرتبط اما بدون پیوستگی هیچ کمکی به شما در کلاس داری نمی‌کند).

۵,۳ جعبه ابزار:

استفاده از داستان، مثل، جایزه و ... به عنوان یخ‌شکن برای خارج کردن کلاس از کسالت و... که قبلاً توضیح داده شده است.

۶,۳ فانوس دریایی:

به تکنیک فانوس دریایی بسیار توجه کنید؛ باید نگاهی همیشگی و همه جانبه داشته باشید و نگاه شما تنها به صندلی‌های جلو خلاصه نشود.

۷,۳ روش تدریس:

روشی که برای تدریس استفاده می‌کنیم باید با محتوا و مخاطب هم‌خوانی داشته باشد. (سخنران صرف بودن دیگر منسوخ شده است).

۸,۳ پاسخگویی و ارتباط موثر با مخاطب:

زمانی که مخاطب از شما سوالی می‌کند (هر چند اشتباه) به عنوان یک مخاطب به او حق بدهید که این سوال برای او ایجاد شده است.

به بیان بهتر؛ از سؤال مخاطب:

۱. رد نشوید.

۲. سعی نکنید به او ثابت کنید نظرش اشتباه است.

چرا که اگر شما به مخاطبتان حق ندهید، تمام مدتی که به او پاسخ می‌دهید او این احساس را دارد که شما می‌خواهید حرف خودتان را به او ثابت کنید و به پاسخ شما توجه نمی‌کند.

۹,۳ توجه به گذر زمان:

زمان‌بندی باید طوری باشد که بحث ناتمام نمانده و حق مطلب ادا شود (به خصوص در کلاس مدرسه این موضوع می‌تواند چالش‌ساز باشد) و نیز مدت کلاس آنقدر طولانی نباشد که خسته‌کننده شود.

سعی کنید هر چند وقت یکبار به ساعت‌تان نگاهی بیندازید و یا همانند بعضی از اساتید یک ساعت روی میز قرار دهید.

۴. پوشش:

نوع لباس در هنگام ارائه باید ساده و آراسته باشد؛ یکی از نکاتی که روی مخاطب تاثیر دارد و نباید حواس مخاطب را پرت کند.

۲- در نظر گرفتن نکات زیر نیز می‌تواند در ارائه یک طرح درس خوب به شما کمک کند:

◀ **ارائه آمار:** یکی از مواردی است که کمک می‌کند محتوای سخنرانی شما غنی و جذاب باشد؛ اما این نکته حائز اهمیت است که آمار باید دقیق و از یک منبع معتبر باشد. در غیر اینصورت استفاده از الفاظی مانند "فکرکنم، شاید" اثر عکس دارد و سبب می‌شود جذابیت سخنان شما کم شود.

◀ **تا جایی که می‌توانید اطلاعات عمومی خود را بالا ببرید و به روز باشید:** اگر بحث یا سوالی در کلاس مطرح شود، شما باید آمادگی ورود به بحث و پاسخگویی به سئوالات را داشته باشید. از طریق مطالعه روزانه کتاب، روزنامه و سایت‌های خبری می‌توانید از اطلاعاتی با حجم زیاد و البته عمق کم برخوردار شوید، که اگر چه برای نوشتن مقاله خوب نیست اما برای مواجهه با دانش‌آموزان کنجکاو و نوجوان ضروری است.

◀ نکته پیرامون ارائه از روی کتاب:

ارائه از روی کتاب یکی از روش‌های تدریس است که به کلی نفی نمی‌شود ولی باید دید مخاطبتان چه کسی است و در چه گروه سنی قرار دارد؛ مثلاً استفاده از کتاب در گروه سنی جوان و نوجوان اعتماد مخاطب را از شما سلب می‌کند.

با وجود اینکه اثر کلامی کتاب در صحبت‌های منبری و علمی بیشتر است اما بهتر است در بخشی از سخنان خود از کتاب استفاده کنیم.

◀ نکته در مورد ارائه طرح درس خانم ساسانی‌خواه:

در شروع بحث بهتر بود به جای استفاده از حدیث صله رحم، در مورد یک معضل اجتماعی مانند "کم‌رویی" صحبت می‌کردند و سپس وارد بحث اصلی و بیان احادیث می‌شدند.

در بیشتر مواقع شروع کردن با یک حدیث سبب می‌شود مخاطب شما، به خصوص اگر جوان و یا نوجوان باشد، موضع بگیرد و احساس کند شما می‌خواهید او را موعظه کنید و این سبب می‌شود اثر حرف شما در مخاطب کم شود.

◀ در رابطه با صله رحم دو نکته را می‌توان یادآوری کرد:

۱. برگزاری نماز جماعت در خانه‌هایمان (اقتدا به پدر، همسر، برادر و حتی اقتدا به یک خانم)
۲. دوری از تجمل‌گرایی